

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Quibus & quando liceat iurare. 10

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

potestatis. Sicut & ad vnumquemque pertinet irritare iuramentum, quod à sibi subditis factum est, circa ea quæ eius potestati subduntur: sicut pater potest irritare iuramentum puellæ, & vir uxoris, vt dicitur Num. 30. sicut & suprâ de voto * dictum est.

g. præc. a.
8. & 9.

491
3. d. 39. v.
exp. lit.

Ho. 44. v.
Matt. in
opere im-
perfecto à
me. illius
10. 2.

ARTIC. X.
Virum iuramentum impediatur per aliquam conditionem personæ vel temporis?

AD decimum sic proceditur. Videtur, quod iuramentum non impediatur per aliquam conditionem personæ vel temporis. Iuramentum enim ad confirmationem inducitur, vt patet per Apostolum ad Hebræos 6. Sed cuiuslibet conuenit confirmare dictum suum, & quolibet tempore. Ergo videtur, quod iuramentum non impediatur per aliquam conditionem personæ, vel temporis.

¶ 2 Præterea, Maius est iurare per Deum quam per Euangelia. Vnde * Chrysoft. dicit, Si aliqua causa fuerit, modicum videtur facere qui iurat per Deum: sed qui iurat per euangelia, maius aliquid fecisse videtur: quibus dicendum est, Stulti, scripturæ propter Deum factæ sunt, non Deus propter scripturas. Sed cuiuslibet conditionis personæ, & quolibet tempore in communi locutione consueuerunt iurare per Deum. Ergo multo magis licitum est eis iurare per euangelia.

¶ 3 Præterea, Idem non causatur ex contrarijs causis: quia contrariæ causæ sunt contrariorum. Sed aliqui excluduntur à iuramento propter defectum personæ: sicut pueri ante quatuordecim annos, & etiam illi qui semel fuerunt periuri. Non ergo videtur, quod aliqui prohibeantur iurare vel propter dignitatem, sicut clerici, aut etiam propter temporis solemnitatem.

¶ 4 Præterea, Nullus homo viuens in hoc mundo est tantæ dignitatis sicut angelus. Dicitur enim Matt. 11. quod qui minor est in regno cælorum, maior est illo,

illo, scilicet Ioanne Baptistâ adhuc in mundo viuente. Sed angelo conuenit iurare. Dicitur enim Apoc. 10. quòd angelus iurauit per uiuentem in secula seculum. Ergo nullus homo propter dignitatem debet excusari à iuramento.

SED contra est, quòd habetur † 2. q. 5. Presbyter vice iuramenti per sanctam consecrationem interrogetur. Et † 22. q. 5. dicitur, Nullus ex ecclesiastico ordine cuiquam laico quicquam super sancta euangelia iurare præsumat.

RESPONDEO dicendum, quòd in iuramento duo sunt consideranda. Vnum quidem ex parte Dei, cuius testimonium inducitur. Et quantum ad hoc debetur iuramento maxima reuerentia. Et propter hoc à iuramento excluduntur & pueri ante annos pubertatis, qui non coguntur ad iurandum: quia nondum habent perfectum usum rationis quo possint cum reuerentia debita iuramentum præstare. Et iterum, perituri, qui ad iuramentum non admittuntur: quia ex retroactis præsumitur, quòd debitam reuerentiam iuramento non exhibebunt. Et propter hoc etiam, ut iuramento debita reuerentia exhibeatur, dicitur † 22. q. 5. Honestum est ut qui in sanctis audeat iurare, hoc ieiunus faciat, cum omni honestate & timore Dei. Aliud autem est considerandum ex parte hominis, cuius dictum iuramento confirmatur. Non enim indiget dictum hominis confirmatione, nisi quia de eo dubitatur. Hoc autem derogat dignitati personæ, ut dubitetur de veritate eorum quæ dicit. Et ideo personis magnæ dignitatis non conuenit iurare. Propter quod dicitur † 2. q. 4. c. Si quis presbyter, Quòd sacerdotes ex leui causa iurare non debent: tamen pro aliqua necessitate, vel magna uilitate licitum est eis iurare: & præcipue pro spiritalibus negotijs, pro quibus etiam iuramenta competit præstare in solemnibus diebus, quibus est spiritalibus rebus vacandum. Non autem tunc sunt iuramenta præstanda pro rebus temporalibus, nisi fortè ex magna necessitate.

C c 3 Ad

*c. si quis
presby. 2.
q. 5.
† 22. q. 5.
c. Nullus
ex Eccle-
siastico.*

*22. q. 5.
c. Hone-
stum.*

*2. q. 5. c.
Si quis
presb.*

Ad primum ergo dicendum, quòd quidam sunt, qui dictum suum confirmare non possunt propter defectum eorum: & quidam sunt, quorum dictum adeo debet esse certum, quòd confirmatione non egeat.

Epi. 154.
aliquan-
tulum à
prin. s. 4.

Ad secundum dicendum, quòd iuramentum, secundum se consideratum, tanto fortius est & magis obligat, quanto maius est id, per quod iuratur, ut * August. dicit ad Publicolam. Et secundum hoc, maius est iurare per Deum, quàm per Euangelia. Sed potest esse e conuerso propter modum iurandi: utpote si iuramentum, quod fit per Euangelia, fiat cum quadam deliberatione & solemnitate; iuramentum autem quod fit per Deum, fiat leuiter & absque deliberatione.

Ad tertium dicendum, quòd nihil prohibet aliquid tolli ex contrarijs causis per modum superabundantiz & defectus: & hoc modo aliqui impediuntur à iurando, quia sunt maioris auctoritatis quàm quòd eos iurare deceat: aliqui verò, quia sunt minoris auctoritatis quàm quòd eorum iuramento stetur.

Ad quartum dicendum, quòd iuramentum angeli inducitur, non propter defectum ipsius, quasi non sit eius simplici dicto credendum, sed ad ostendendum id quod dicitur, ex infallibili Dei dispositione procedere. Sicut etiam & Deus aliquando in scripturis iurans inducitur, ad ostendendum immobilitatem eius quod dicitur, sicut Apostolus dicit ad Hebr. 6.

QVÆST. XC.

De diuini nominis assumptione, per modum adiurationis, in tres articulos diuisa.

Postea considerandum est de assumptione diuini nominis per modum adiurationis.

¶ Et circa hoc quaeruntur tria.

- ¶ Primo, vtrum liceat adiurare homines?
- ¶ Secundo, vtrum liceat adiurare dæmones?
- ¶ Tertio, vtrum liceat adiurare irracionales creaturas?